

**KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
GYŐRI IGAZGATÓSÁGA**

**A KALÁSZOS GABONÁK TERMÉSEREDMÉNYEI
A NYUGAT-DUNÁNTÚLI RÉGIÓBAN**

2005

2300/9/2005.

GYŐR

2005. november

©Készült a
KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
GYŐRI IGAZGATÓSÁGÁN, 2005

ISBN 963 215 870 9

Igazgató:

Nyitrai József

Tájékoztatási osztályvezető:

Dr. Bódiné Vajda Györgyi

Készítette:

Kerczáné Kánya Erika

A KIADVÁNY MEGVÁSÁROLHATÓ ÉS MEGRENDELHETŐ AZ IGAZGATÓSÁG CÍMÉN:

9024 GYŐR, BEM TÉR 19.

Telefon: 96/502-400

Telefax: 96/427-033

AZ ADATOK FELHASZNÁLÁSA, KÖZLÉSE ESETÉN KÉRJÜK A FORRÁS FELTÜNTETÉSÉT

MEGJEGYZÉSEK

A százalék- és viszonyszámok számítása kerekítés nélküli adatokból történt.

Az adatok és a megoszlási viszonyszámok kerekítése egyedileg történt, ezért a részadatok összegei eltér(het)nek az összesen-adatoktól.

Az egyes táblákra vonatkozó megjegyzések a táblák alján találhatóak.

JELMAGYARÁZAT

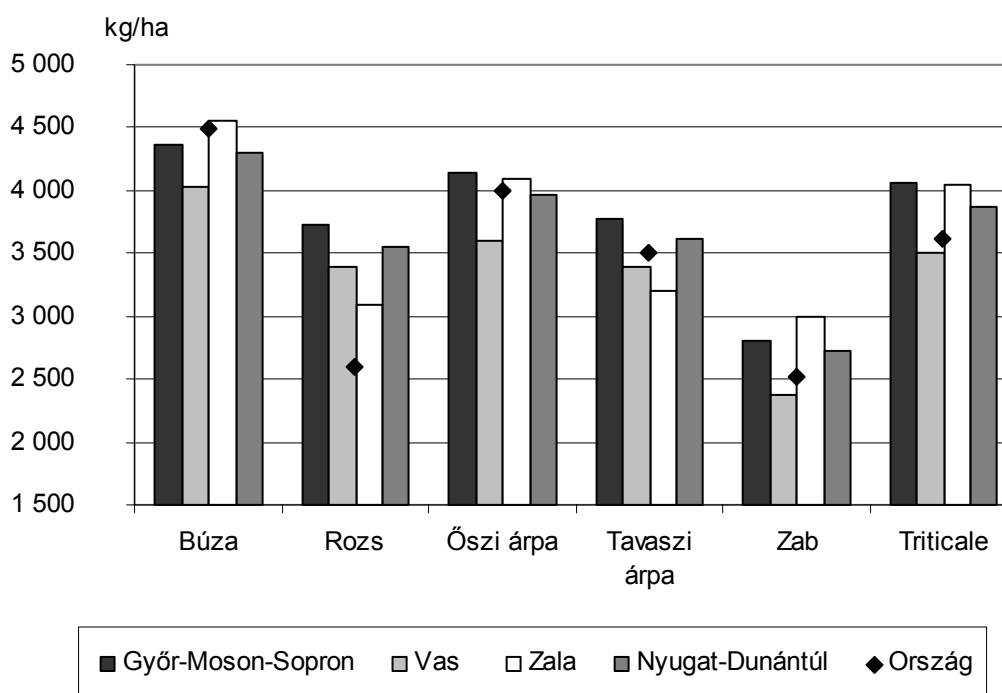
+	=	Előzetes adat.
–	=	A megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő.
..	=	Az adat nem ismeretes.
0; 0,0	=	A mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad.

A kalászos gabonák terméseredményei a nyugat-dunántúli régióban, 2005

2005. évben a gazdaságok kalászos gabonát Nyugat-Dunántúl szántóterületének 43,7%-áról, 223 ezer hektárról takarítottak be, ami több mint 3 ezer hektárral volt nagyobb az előző évinél. A terület másfél százalékos gyarapodása ellenére a 901 ezer tonna termésmennyiség 71 ezerrel elmaradt a 2004. évitől. Országos viszonylatban 4%-kal kisebb területen 1,27 millió tonnával kevesebb kalászos gabona termett, ami 15,2%-kal volt kevesebb az előző évi rekordterméstől. A régióban a tavaszi árpa kivételével minden kalászos termésmennyisége csökkent egy év alatt, ennek eredményeként a termésátlagok sem érték el a tavalyi szintet. A több mint 7%-os termés kieséshez nagyban hozzájárult az aratáskor jellemző kedvezőtlen időjárás.

A búza és az őszi árpa hektáronkénti hozama alacsonyabb az országosnál, viszont a tavaszi árpa, a zab, a triticales és a rozs termésátlaga meghaladta azt.

A kalászosok termésátlagának alakulása

A betakarított terület 58,7%-át a búza, 17,5%-át a tavaszi árpa, 9,6%-át az őszi árpa foglalta el, a maradék 14,3%-on rozst, zabot és triticales termeszettek.

A **búza** betakarított területe egy év alatt 2,3%-kal nőtt a régióban. 131 021 hektárról 562 830 tonnát arattak le, amely az országos termés 11,1%-át adta. A megyék közül Győr-Moson-Sopronban is hasonló ütemű a növekedés, Vasban pedig még ennél is nagyobb

mértékű, 7,4%-os. Zala megyében viszont a fő kalászos 5,7%-kal kisebb területről takarították be, a termésmennyisége hasonló mértékben csökkent mint a régióban, így a termésátlag az országos és a régiós értéknél is kedvezőbben alakult.

Őszi árpából a 2004. évinél 9,5%-kal kisebb területen – 21 361 hektáron – 10,2%-kal kevesebb, 84 895 tonna termett. Mivel a termésmennyiség nagyobb mértékben csökkent mint a terület, így a termésátlag (3 970kg/ha) elmaradt az egy évvel korábbtól. A régió belül Győr-Moson-Sopron megyében nőtt a betakarított terület, Vasban és Zalában csökkent. A termésátlag az előző évhez képest csupán Zalában emelkedett.

A régióban 140 481 tonna **tavaszi árpát** 38 956 hektárról takarítottak be. A terület 11,3%-os növekedése mellett a termésmennyiség alig változott, így a termésátlag 9,3%-kal csökkent az elmúlt évhez képest. A régió megyei közül Győr-Moson-Sopronban közel negyedével, Zalában 17,8%-kal nőtt a betakarított terület. A termésmennyiség növekedése ennél kisebb mértékű, így a termésátlag mindkét megyében elmaradt az egy évvel korábbtól.

Az **egyéb gabonafélék** betakarított területe – a zab kivételével – az országosnál nagyobb mértékben csökkent. A régió belül Győr-Moson-Sopron megyében rozsból, Vasban triticaléből, Zalában zabból takarítottak be nagyobb területet, mint az előző évben. Az együttes termésmennyiség 112 749 tonna volt, melynek 37,4%-át Győr-Moson-Sopron megye adta, közel egyharmadát Zala, 29,8%-át pedig Vas. A termésátlagok csökkenése mindhárom gabonafélénél az országosnál kisebb mértékű volt.

TÁBLÁZATOK

A KALÁSZOS GABONÁK BETAKARÍTOTT TERÜLETE

(hektár)

Megnevezés	1996– 2000 évek átlaga	2001	2002	2003	2004	2005 ⁺	
						évben	év az előző év %-ában
Győr-Moson-Sopron megye							
Búza ^{a)}	55 727	62 960	63 303	65 481	68 534	69 875	102,0
Rozs	1 142	1 254	1 593	1 576	1 472	1 721	116,9
Őszi árpa	8 780	11 902	12 343	10 872	9 678	10 331	106,7
Tavaszi árpa	19 814	18 723	21 459	21 965	19 247	23 868	124,0
Árpa összesen	28 594	30 625	33 802	32 837	28 925	34 199	118,2
Zab	3 691	3 737	3 428	3 633	4 041	3 883	96,1
Triticale	3 497	4 045	4 646	6 326	6 975	6 124	87,8
ÖSSZESEN	92 651	102 621	106 772	109 853	109 947	115 802	105,3
Vas megye							
Búza ^{a)}	35 775	38 035	37 094	37 995	37 762	40 550	107,4
Rozs	1 246	1 155	1 189	1 400	1 495	1 100	73,6
Őszi árpa	6 642	8 752	8 284	8 129	7 005	6 091	87,0
Tavaszi árpa	13 511	15 008	16 622	17 057	12 671	11 447	90,3
Árpa összesen	20 153	23 760	24 906	25 186	19 676	17 538	89,1
Zab	4 528	3 137	3 287	2 427	3 220	2 469	76,7
Triticale	3 293	3 162	4 092	5 492	6 361	6 843	107,6
ÖSSZESEN	64 995	69 249	70 568	72 500	68 514	68 500	100,0
Zala megye							
Búza ^{a)}	20 902	22 154	21 788	21 226	21 835	20 596	94,3
Rozs	326	254	215	413	510	285	55,9
Őszi árpa	6 657	8 450	7 931	6 686	6 927	4 939	71,3
Tavaszi árpa	7 074	5 477	6 894	6 444	3 090	3 641	117,8
Árpa összesen	13 731	13 927	14 825	13 130	10 017	8 580	85,7
Zab	2 576	2 301	2 989	1 909	1 532	2 044	133,4
Triticale	4 192	5 376	6 637	6 901	7 619	7 394	97,0
ÖSSZESEN	41 727	44 012	46 454	43 579	41 513	38 899	93,7
Nyugat-Dunántúl							
Búza ^{a)}	112 404	123 149	122 185	124 702	128 131	131 021	102,3
Rozs	2 714	2 663	2 997	3 389	3 477	3 106	89,3
Őszi árpa	22 079	29 104	28 558	25 687	23 610	21 361	90,5
Tavaszi árpa	40 399	39 208	44 975	45 466	35 008	38 956	111,3
Árpa összesen	62 478	68 312	73 533	71 153	58 618	60 317	102,9
Zab	10 795	9 175	9 704	7 969	8 793	8 396	95,5
Triticale	10 982	12 583	15 375	18 719	20 955	20 361	97,2
ÖSSZESEN	199 373	215 882	223 794	225 932	219 974	223 201	101,5

a) Durumbúzával együtt, 2002-től őszi búza, tavaszi búza, durumbúza és tönköly.

A KALÁSZOS GABONÁK TERMÉSMENNYISÉGE

(tonna)

Megnevezés	1996– 2000 évek átlaga	2001	2002	2003	2004	2005 ⁺	
						évben	év az előző év %-ában
Győr-Moson-Sopron megye							
Búza ^{a)}	216 067	240 017	237 399	202 846	343 391	305 335	88,9
Rozs	3 221	3 731	5 036	5 298	6 051	6 410	105,9
Őszi árpa	33 022	45 669	38 407	33 179	43 875	42 742	97,4
Tavaszi árpa	67 679	61 828	73 419	70 408	80 017	89 881	112,3
Árpa összesen	100 701	107 497	111 826	103 587	123 892	132 623	107,0
Zab	9 866	9 018	8 840	7 852	12 892	10 887	84,4
Triticale	11 667	13 584	15 500	17 573	30 732	24 862	80,9
ÖSSZESEN	341 522	373 847	378 601	337 284	516 958	480 117	92,9
Vas megye							
Búza ^{a)}	123 194	149 340	129 364	107 792	165 767	163 570	98,7
Rozs	3 010	2 917	2 988	4 063	5 098	3 732	73,2
Őszi árpa	22 912	32 881	21 525	22 100	26 059	21 928	84,1
Tavaszi árpa	39 687	49 294	50 139	45 155	48 409	38 920	80,4
Árpa összesen	62 599	82 175	71 664	67 255	74 468	60 848	81,7
Zab	11 153	6 992	7 893	3 880	10 278	5 872	57,1
Triticale	9 495	10 691	11 676	12 523	24 503	24 019	98,0
ÖSSZESEN	209 451	252 115	223 585	195 513	280 114	258 041	92,1
Zala megye							
Búza ^{a)}	73 263	92 413	91 396	62 988	101 916	93 925	92,2
Rozs	940	880	786	1 158	1 835	881	48,0
Őszi árpa	22 406	29 961	22 699	19 264	24 651	20 225	82,0
Tavaszi árpa	20 797	19 005	26 859	15 162	10 970	11 680	106,5
Árpa összesen	43 203	48 966	49 558	34 426	35 621	31 905	89,6
Zab	6 811	6 880	9 018	4 050	4 843	6 140	126,8
Triticale	13 318	21 139	24 566	19 668	30 628	29 946	97,8
ÖSSZESEN	137 535	170 278	175 324	122 290	174 843	162 797	93,1
Nyugat-Dunántúl							
Búza ^{a)}	412 524	481 770	458 159	373 626	611 074	562 830	92,1
Rozs	7 171	7 528	8 810	10 519	12 984	11 023	84,9
Őszi árpa	78 340	108 511	82 631	74 543	94 585	84 895	89,8
Tavaszi árpa	128 163	130 127	150 417	130 725	139 396	140 481	100,8
Árpa összesen	206 503	238 638	233 048	205 268	233 981	225 376	96,3
Zab	27 830	22 890	25 751	15 782	28 013	22 899	81,7
Triticale	34 480	45 414	51 742	49 764	85 863	78 827	91,8
ÖSSZESEN	688 508	796 240	777 510	655 087	971 915	900 955	92,7

a) Durumbúzával együtt, 2002-től őszi búza, tavaszi búza, durumbúza és tönköly.

A KALÁSZOS GABONÁK TERMÉSÁTLAGA

Megnevezés	1996– 2000 évek átlaga	2001	2002	2003	2004	2005 ⁺	
						évben	év az előző év %-ában
Győr-Moson-Sopron megye							
Búza ^{a)}	3 880	3 810	3 750	3 100	5 010	4 370	87,2
Rozs	2 820	2 980	3 160	3 360	4 110	3 720	90,6
Őszi árpa	3 760	3 840	3 110	3 050	4 530	4 140	91,3
Tavaszi árpa	3 410	3 300	3 420	3 210	4 160	3 770	90,6
Árpa összesen	3 520	3 510	3 310	3 160	4 280	3 880	90,5
Zab	2 670	2 410	2 580	2 160	3 190	2 800	87,9
Triticale	3 340	3 360	3 340	2 780	4 410	4 060	92,1
Vas megye							
Búza ^{a)}	3 440	3 930	3 490	2 840	4 390	4 030	91,8
Rozs	2 390	2 440	2 510	2 900	3 410	3 390	99,4
Őszi árpa	3 440	3 760	2 600	2 720	3 720	3 600	96,8
Tavaszi árpa	2 930	3 290	3 020	2 650	3 820	3 400	89,0
Árpa összesen	3 110	3 460	2 880	2 670	3 790	3 470	91,6
Zab	2 430	2 230	2 400	1 600	3 190	2 380	74,6
Triticale	2 870	3 380	2 850	2 280	3 850	3 510	91,2
Zala megye							
Búza ^{a)}	3 510	4 170	4 200	2 970	4 670	4 560	97,6
Rozs	2 820	3 470	3 660	2 800	3 600	3 090	85,8
Őszi árpa	3 370	3 540	2 860	2 880	3 560	4 100	115,2
Tavaszi árpa	2 940	3 470	3 900	2 350	3 550	3 210	90,4
Árpa összesen	3 150	3 520	3 340	2 620	3 560	3 720	104,5
Zab	2 630	2 990	3 020	2 120	3 160	3 000	94,9
Triticale	3 170	3 930	3 700	2 850	4 020	4 050	100,7
Nyugat-Dunántúl							
Búza ^{a)}	3 670	3 910	3 750	3 000	4 770	4 300	90,1
Rozs	2 640	2 830	2 940	3 100	3 730	3 550	95,0
Őszi árpa	3 550	3 730	2 890	2 900	4 010	3 970	99,2
Tavaszi árpa	3 170	3 320	3 340	2 880	3 980	3 610	90,7
Árpa összesen	3 310	3 490	3 170	2 890	3 990	3 740	93,7
Zab	2 580	2 490	2 650	1 980	3 190	2 730	85,6
Triticale	3 140	3 610	3 370	2 660	4 100	3 870	94,4

a) Durumbúzával együtt, 2002-től őszi búza, tavaszi búza, durumbúza és tönköly.

**A KALÁSZOS GABONÁK BETAKARÍTOTT TERÜLETE
2005⁺**

(hektár)

Megnevezés	Győr-Moson-Sopron	Vas	Zala	Nyugat-Dunántúl
	megye			

Gazdasági szervezetek

Durumbúza	489	97	–	586
Egyéb búza	35 621	19 230	10 847	65 698
Búza összesen	36 110	19 327	10 847	66 284
Rozs	688	580	273	1 541
Őszi árpa	4 507	2 757	2 041	9 305
Tavaszi árpa	7 490	6 104	2 289	15 883
Árpa összesen	11 997	8 861	4 330	25 188
Zab	582	645	587	1 814
Triticale	2 169	2 179	2 065	6 413
ÖSSZESEN	51 546	31 592	18 102	101 240

Egyéni gazdaságok

Durumbúza	195	33	–	228
Egyéb búza	33 570	21 190	9 749	64 509
Búza összesen	33 765	21 223	9 749	64 737
Rozs	1 033	520	12	1 565
Őszi árpa	5 824	3 334	2 898	12 056
Tavaszi árpa	16 378	5 343	1 352	23 073
Árpa összesen	22 202	8 677	4 250	35 129
Zab	3 301	1 824	1 457	6 582
Triticale	3 955	4 664	5 329	13 948
ÖSSZESEN	64 256	36 908	20 797	121 961

Összes gazdaság

Durumbúza	684	130	–	814
Egyéb búza	69 191	40 420	20 596	130 207
Búza összesen	69 875	40 550	20 596	131 021
Rozs	1 721	1 100	285	3 106
Őszi árpa	10 331	6 091	4 939	21 361
Tavaszi árpa	23 868	11 447	3 641	38 956
Árpa összesen	34 199	17 538	8 580	60 317
Zab	3 883	2 469	2 044	8 396
Triticale	6 124	6 843	7 394	20 361
ÖSSZESEN	115 802	68 500	38 899	223 201

A KALÁSZOS GABONÁK TERMÉSMENNYISÉGE 2005⁺

(tonna)

Megnevezés	Győr-Moson-Sopron	Vas	Zala	Nyugat-Dunántúl
	megye			

Gazdasági szervezetek

Durumbúza	1 761	285	–	2 046
Egyéb búza	148 420	73 848	49 258	271 526
Búza összesen	150 181	74 133	49 258	273 572
Rozs	2 262	1 548	839	4 649
Őszi árpa	19 634	9 586	7 849	37 069
Tavaszi árpa	28 708	21 199	7 596	57 503
Árpa összesen	48 342	30 785	15 445	94 572
Zab	1 602	1 294	1 605	4 501
Triticale	8 661	6 913	7 947	23 521
ÖSSZESEN	211 048	114 673	75 094	400 815

Egyéni gazdaságok

Durumbúza	719	92	–	811
Egyéb búza	154 435	89 345	44 667	288 447
Búza összesen	155 154	89 437	44 667	289 258
Rozs	4 148	2 184	42	6 374
Őszi árpa	23 108	12 342	12 376	47 826
Tavaszi árpa	61 173	17 721	4 084	82 978
Árpa összesen	84 281	30 063	16 460	130 804
Zab	9 285	4 578	4 535	18 398
Triticale	16 201	17 106	21 999	55 306
ÖSSZESEN	269 069	143 368	87 703	500 140

Összes gazdaság

Durumbúza	2 480	377	–	2 857
Egyéb búza	302 855	163 193	93 925	559 973
Búza összesen	305 335	163 570	93 925	562 830
Rozs	6 410	3 732	881	11 023
Őszi árpa	42 742	21 928	20 225	84 895
Tavaszi árpa	89 881	38 920	11 680	140 481
Árpa összesen	132 623	60 848	31 905	225 376
Zab	10 887	5 872	6 140	22 899
Triticale	24 862	24 019	29 946	78 827
ÖSSZESEN	480 117	258 041	162 797	900 955

A KALÁSZOS GABONÁK TERMÉSÁTLAGA 2005⁺

(kg/ha)

Megnevezés	Győr-Moson-Sopron	Vas	Zala	Nyugat-Dunántúl
	megye			
Gazdasági szervezetek				
Durumbúza	3 600	2 940	–	3 490
Egyéb búza	4 170	3 840	4 540	4 130
Búza összesen	4 160	3 840	4 540	4 130
Rozs	3 290	2 670	3 070	3 020
Őszi árpa	4 360	3 480	3 850	3 980
Tavaszi árpa	3 830	3 470	3 320	3 620
Árpa összesen	4 030	3 470	3 570	3 760
Zab	2 750	2 010	2 730	2 480
Triticale	3 990	3 170	3 850	3 670
Egyéni gazdaságok				
Durumbúza	3 690	2 790	–	3 560
Egyéb búza	4 600	4 220	4 580	4 470
Búza összesen	4 600	4 210	4 580	4 470
Rozs	4 020	4 200	3 500	4 070
Őszi árpa	3 970	3 700	4 270	3 970
Tavaszi árpa	3 740	3 320	3 020	3 600
Árpa összesen	3 800	3 470	3 870	3 720
Zab	2 810	2 510	3 110	2 800
Triticale	4 100	3 670	4 130	3 970
Összes gazdaság				
Durumbúza	3 630	2 900	–	3 510
Egyéb búza	4 380	4 040	4 560	4 300
Búza összesen	4 370	4 030	4 560	4 300
Rozs	3 720	3 390	3 090	3 550
Őszi árpa	4 140	3 600	4 100	3 970
Tavaszi árpa	3 770	3 400	3 210	3 610
Árpa összesen	3 880	3 470	3 720	3 740
Zab	2 800	2 380	3 000	2 730
Triticale	4 060	3 510	4 050	3 870

Módszertani megjegyzések

A kalászos gabonák 2005. évi terméseredményeit a Központi Statisztikai Hivatal a gazdasági szervezetek és az egyéni gazdaságok párhuzamos megfigyelésével állapította meg.

Mindkét gazdaságkör esetében a 2005. évi vetésterület-megfigyelés adatszolgáltatói közül csak a május 31-én kalászosgabona-területet jelentők kerültek megfigyelésre.

A 2005. évi terméseredmények megállapítása

Az egyéni gazdaságok adatainak teljeskörűsítése megyénként átlagbecsléssel történt, amelyet szakértői felülvizsgálat egészített ki. Ezen adatokat a kalászosgabona-féléket termelő gazdálkodó szervezetek teljes körű megfigyelésének adataihoz hozzáadva határoztuk meg a megyék és az ország kalászos gabona termelésének 2005. évi terméseredményeit.

Fogalmak

Gazdasági szervezet: jogi és nem jogi személyiségű társas vállalkozás, az egyéni vállalkozók és az egyéni gazdasági tevékenységet folytatók nélkül.

Egyéni gazdaság:

- a mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozó háztartásokat (állatállományuk és földterületük nagyságától függetlenül), és
- az adószámmal rendelkező egyéni vállalkozásokat is egységesen **egyéni gazdaság** (tevékenységüket pedig **egyéni gazdálkodás**) gyűjtőnévvel szerepeltetjük a statisztikában.

Gazdaságok összesen: a gazdasági szervezetek és az egyéni gazdaságok együttesen.

A kalászos gabonák országos, illetve területi egységenkénti terméseredményeiről bővebb információ a Központi Statisztikai Hivatal honlapján: www.ksh.hu olvasható.